

Universitätsbibliothek Paderborn

... Pars Difficultatum Propositarum Eximio D. Martino Henrico De Swaen in Universitate Lovaniensi S. T. Doctori

Complectens 1. Justam defensionem adversus Libellum supplicem eximii Domini De Swaen, & eruditissimi Domini Melis. 2. Instaurationem priorum difficultatum cum Libello supplice Alumnorum Collegii Alticollensis ad Exim: suum Præsidem. 3. Æquam & facilem pacis conditionem

Fontaine, Jacques

Coloniæ Agrippinæ, [1692]

§. 6. Respondetur ad conglobatas Eximii D. exclamationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39122

tissimam difficultatum omnium resolutionem
 Eximio Magistro post tot annorum studia
 & vigilias dignam: *Superflua*, inquis, *interro-*
gationes sunt, simplicis, nudaque sum veritatis
scato circumdatus. Si instem, si tergiversatio-
 nem tuam in profitenda fide Catholicâ post
 tot provocationes admirer, aliud non refero,
 quam *admirationes ejusmodi & exclamations*
esse pueriles scholarum trivialium. Et tamen ejus-
 modi exclamations & admirationes didici ab
 Illustrissimis Episcopis, ab Eminentissimis Car-
 dinalibus, à Sede Apostolica præsertim, ab
 Alexandro VII. Jansenistarum in rejicienda
 fidei professione pervicaciam detestantibus.

§. 6.

Respondetur ad conglobatas Eximii
D. exclamations.

Nonne hæ tuæ pueriles potius exclama-
 tiones, & admirationes sunt? ” Egre-
 „gium enimverò me Jansenii Discipulum,
 „utpotè qui doctrinam Jansenii in qua tu
 „præcipuas erroris ejus partes collocas, do-
 „ctrinam inquam de *indeliberata gratie dele-*
 „ctatione, nec tenui umquam, nec teneo.
 „Qui doctrinam quam se non tenere pro-
 fite-

„fitetur Janfenius, videlicet doctrinam de
 „Physica prædeterminatione, profiteor; qui
 „Authoris illius Libros, circa quos præfens
 „controversia potiffimum verfatur, num-
 „quam legi; qui numquam vel verbo, vel
 „fcripto adverfus Religiofam obfervantiam,
 „quæ Constitutionibus Innoc. X. & A-
 „lex. VII. debetur quidquam commifi, qui
 „profiteor quod Articulos omnes in mate-
 „ria de gratia damnatos, eodem planè modo
 „fensuque damnem, ac reprobem, quo uni-
 „verfa Schola Thomiftica eos damnat, ac re-
 „probat?“ adeò tibi liquidæ videntur proba-
 „tiones iftæ, ut ab exclamationibus, & ad-
 „mirationibus continere te nequeas. Singulas
 „expendo breviter, ne quid à me præteri-
 „tum queraris, ipfe ad difficultates responde-
 „re non folitus, folâ ferè indignatione, aut
 „ventosâ sub Pallio Thomiftico exufflatione
 „contentus. *Præcipuas erroris Janfeniani partes*
 „non collocavi, neque colloco *in gratia dele-*
 „*ctatione indeliberata*, ut tibi fruflrâ fingis, &
 „mihi impingis ftolidiffimè; fed in sublata
 „præceptum fervandi potentia verè proxima,
 „nihil prætereà defiderante ex parte actûs pri-
 „mi: in sublata omni gratia verè fufficienti,
 „quæ effectum non habet, cuius in his cir-
 „cumftantiis capax eft, ita ut ad confenfum

creaturæ obtinendum nullæ prætereà in in-
 tellectu , aut voluntate vires requirantur , si-
 ve nihil requiratur tenens se ex parte poten-
 tiæ , seu actûs primi , ut dictum est de poten-
 tia proxima. Jansenianum virus in eo colloco,
 quod mereri dicamur per actus bonos elicitos
 ex gratia , quæ se tenet ex parte actûs primi
 & tamen indeclinabiliter , & insuperabiliter nos
 impellit , consensum extorquens non sine
 necessitate infallibilitatis , & consequentiæ ve-
 rè antecedenti : quòd demereri nos statuat
 iis actibus , à quibus abstinere non possumus
 hic & nunc sine gratia , quâ sumus destituti :
 quòd demereamur omittendo actus superna-
 turales , aliquandò concessâ quidem aliqua , sed
 quæ non magis sufficiat ad potentiam adæqua-
 tam , sive ad actum primum verè & simpliciter
 dictum , quam ala una sufficiat ad volandum ,
 aut crus utrumque confractum ad currendum :
 quòd Semipelagianos affirmet veram gratiam
 internam , & supernaturalem requisivisse ad
 actus omnes bonos etiam ad initium fidei , in
 eo verò errorem eorum fuisse fingat quòd
 gratia illa abjici possit , vel ei pro libitu volunta-
 tis in sensu saltem diviso dissentiri componen-
 do simul consensum cum omnibus ad dissenti-
 endum prærequisitis non cum dissensu actua-
 li , vel dissentienti actione , vel nudâ applicatio-
 ne

ne ad dissentiendum, quæ applicatio omnes omninò vires, omnem potentiam ad utrumque contradictoriorum, ad actionem scilicèt, & ad ejus omissionem præsupponit. Deniquè ut plura alia præteream circa Bajanismum à Jansenio suscitatum, errorem Jansenii constituo in eo, quod dicat voluntatem, quâ Deus omnes homines, eos considerans ante peccatum primi parentis, salvare voluit voluntate antecedente, quæ est beneplaciti, & vi cujus Deus præparabat omnibus media ad salutem sufficientissima, post prævisum peccatum Adami, & in eo nostrum, antecedentem voluntatem illam ponat in mera complacentia respectu plurimorum, non tantum infantium omnium discedentium sine baptisino, sed etiam multorum aulorum Judæorum, Paganorum, aliorumque infidelium, adeò ut nulla eis præsidia largiatur, nulla offerat ad salutem comparandam verè sufficientia sensu supra explicato: imò quod nullos velit salvare voluntate beneplaciti, quæ efficax est respectu mediorum sufficientium licèt inefficax respectu finis, nisi quos voluntate absolutâ & efficaci etiam respectu finis ad beatitudinem prædestinat. Ideòque quod Christus, cujus voluntas humana Divinæ conformis fuit, non voluerit pro ullius alterius aternâ

salute Patrem orare, offerre sua merita, sanguinem & vitam profundere. Neque obest quod aliquibus beneficia quædam temporalia, media ad fidem, spem, & charitatem, ipsaque dona habitualia virtutum Theologiarum sit promeritus, nam ea reprobis non obtinuit eâ intentione, ut essent ad perseverantiam finalem sufficientia, vel ut alia media verè sufficientia offerrentur, imò adultis quibusdam nulla non tantum ad salutem, sed ne ad temporalem quidèi iustitiam, ut cum Jansenio docet Arnaldus, Christus Passione suâ, & meritis præparavit.

Hæc sunt, Martine, pauca ex multis doctrinæ Jansenianæ capita, quæ mihi displicent; tantum verò absum à *præcipuis erroris Janseniani partibus collocandis in DELECTATIONE GRATIÆ INDELIBERATA*, ut sententiam hanc censeam valdè probabilem, & ne à Molinistarum quidèi doctrina alienam. Sed hoc necesse tibi fuit fingere, ut saltem apud imperitos Tyrones tibi hac exclamatione applauderes, *Egregium enim verò me Jansenii Discipulum!* utpote qui doctrinam Jansenii in qua Didacus de Oropega præcipuas erroris Janseniani partes collocat, doctrinam, inquam, de *indeliberata gratiæ delectatione nec tenui, nec teno*. Aliud est constituere gratiam efficacem
in

in delectatione quadam cælesti indeliberata, aliud statuere sensu Janseniano, reliqua circa gratiam efficacem dogmata, quomodò gratia illa infallibilitè effectum fortiatur, an ea infallibilitate, insuperabilitate, indeclinabilitate, quæ antecedentem, an quæ merè consequentem necessitatem importet; si antecedentem, an Physicam & strictè dictam, an tantùm latè dictam, & moralem.

Altera non minùs ridicula declamatio est: *Egregium me Jansenii Discipulum, qui doctrinam, quam se non tenere profitetur Jansenius, videlicet de Physica prædeterminatione, profiteor.* Nesciebam hætenùs ubinam negasses gratiam efficacem consistere in *delectatione gratiæ indeliberata*: aliud in omnibus Thesibus tuis non reperio quo id negasse videri possis, nisi ubi profiteris prædeterminationem Physicam. Quasi verò Jansenius hic te non præivisset lib. 8. de gratia Salvatoris toto capite 3. cujus hic est titulus: *Adjutorium Christi determinat, ac prædeterminat etiam Physicè voluntatem*; Et tamen Jansenius in delectatione gratiæ indeliberata intensiore quam sit delectatio concupiscentiæ, efficaciam adjutorii sui medicinalis constituit. Si fallor, cupio aliter à te edoceri. Sed, inquis, exclamatione tertiâ: *Egregium me Jansenii Discipulum*

lum! qui Autoris illius Libros, circa quos præsens controversia potissimum versatur, numquam legi. Quemadmodum ipse Jansenius priorem exclamationem imitari posset dicendo, Egregium me Jansenistarum parentem, qui gratiam Physicè prædeterminantem profiteor, ita exclamationem posteriorem imitari possent Lutherani & Calvinista innumeri: Egregium me Calvini, alter, Egregium me Lutheri Discipulum qui Calvini, alter, qui Lutheri Libros circa quos præsens controversia potissimum versatur, numquam legi. Ita procul dubio exclamare inter hæreticos possent quicumque litteras ignorant.

Imò, inquis, assero, sincerè, citraque omnem mentis restrictionem (à qua Schola Lovaniensis abhorret, me exceptâ historiâ Jansenii de heresi Pelagiana ne vel unum Librum eiusdem Autoris circa præsentem controversiam legisse. Non me latet Martine, quod Schola Lovaniensis restrictiones mentales abhorreat saltem speculativè loquendo, multos etiam non uti illis passim in praxi satis credo, an nulli utantur minùs habeo exploratum. Sic quidam nuper Lovaniensis Academicus in Schola PP. Societatis publicè & acriter Magistros suos defendens, perperam, inquit, vocantur Rigoristæ qui in praxi satis liberales sunt. Libera-

lita

litem in praxi eis concedebat facilè R. P.
Præfcs.

Non parùm autem ridiculum mihi vide-
tur argumentandi genus, quo ad me pe-
nitùs prosternendum uteris, cùm ais: *Con-*
cidat igitur neceffè est infundata tua hæc suspicio,
doctrinæ à me haustæ ex Libris Jansenii,
ac proinde superestructa eidem circa doctrinam de
gratia efficaci à te superiùs mihi imputatam accu-
satio, SI ASSERAM, PROBEMQUE me hætenus ne
vel ullum Jansenii Librum de gratia Christi Sal-
vatoris legisse, imò nec hodiè me Autorem illum
LEGERE, aut MENTEM HABERE ILLUM BREVI
LEGENDI, nisi vel superioris mandatum, vel re-
rum, temporumve circumstantiæ aliud exigere vi-
sa fuerint. Hæc ubi primùm legerem, hære-
bam ad promissum tam insolens. Haud
difficile est, cogitabam, Augustini Discipu-
lum *asserere*, quod in Janseniano volumine
hanc tantummodò partem legerit, nec *mer-*
tem habeat legendi plura, at quomodò *asser-*
tionem hanc mihi etiam *probaveris?* probatio-
nem avidus dum expecto, nusquam reperio,
nisi quod mox addas, & *ne hic subterfugia à*
me quæri denuò iactites, assero sincerè citraque om-
nem mentis restrictionem, à qua Schola Lovanien-
sis abhorret, &c. Sic assertio probatur effica-
cissimè, ita ut omnis opposita suspicio con-
ci-

cidat necessariò : tantùm debet Augustini Discipulus assertionem suam repetere , addendo se *asserere sincerè citraque omnem mentis restrictionem*. A restrictione non tantùm mentali , sed etiam reali adeò abhorret Gummarus tuus , ut Confessarium interrogatum de peccatis auditis in Confessione , non patiatur respondere , *Nihil scio*. Præstat scilicèt secretum Confessionis exponi suspicionis periculo. Quidni & rotundè mentiri malint Novi Augustini Discipuli , quam Amphibologiis uti , aut ullâ ratione restringere. Certè in Galiliis de homine confuto ex mendaciis circumferri vulgò solet hæc comparatio *il mente comme un Ianseniste*. Hoc neutri vestrum velim applicari DD. Eximie atque Eruditissime, Difficultatis tamen aliquid oboritur Martine , quomodo *profitearis de Physica prædeterminatione quam* . inquis , *Jansenius se non tenere profiteretur*. Ubinam Jansenius profitetur se non tenere doctrinam de prædeterminatione Physica in statu naturæ lapsæ , sicut à Thomistis communiter defenditur ? Ubinam discrimina suam inter, Medicinalem, & hujusmodi Physicè prædeterminantem deduxit ? an in Libris de hæresi Pelagianâ ? an verò in Libris de gratia Salvatoris ? præcipuè , & ex instituto id præstat l. 8. de gratia Salv. toto capite 2.

Sed

Sed Libros de gratia non legisti, nec unum
 ex illis, ita asseris, si fas est credere, sincere.
 Tunc aliis discrimina hæc ex Jansenio referentibus
 cœcè credidisti non inspectis, non diligenter excussis
 Jansenii verbis in ipso volumine? cur igitur hanc
 reverentiam non defers Romanorum Pontificum
 definitionibus, quibus testantur se Propositiones quinque
 Jansenii damnare, & in ejus sensu? Cur non pariter
 credis eas in Augustino Jansenii contineri sensu
 condemnato? Intolerabilis impudentia est, & erga
 summos Ecclesiæ Principes irreverentia insolens
 malle credere quibusdam privatis Theologis, & suspectis,
 negantibus Propositiones in Jansenio haberi, quam
 celeberrimis Academicis Parisensi, Duacena, Pictaviensi,
 tot Gallia Episcopis, Eminentissimis Cardinalibus,
 & supremis Inquisitoribus, Romano Pontifici, &
 universæ Christiæ Ecclesiæ asserentibus. Ut quis de
 Propositionibus, earumque apud Jansenium existentia
 prudenter judicet, necesse est credat communi,
 & supremæ in Ecclesia auctoritati. Si his omnibus
 magis sapere præsumat, saltem Jansenium ipsum
 adeat, qui potest licitè, aut in hunc finem veniam
 sibi procuret: at posse Jansenium legere, & lectionem
 illius negligere, neque velle credere
 ul-

ulli auctoritati affirmanti Propositiones damnatas in libro contineri, & damnato sensu contineri, summæ sive arrogantiae est, sive insaniae.

Quarta Exclamatio: *Egregium me Jansenii discipulum! qui numquam vel verbo, vel scripto adversus Religiosam observantiam qua constitutionibus Innocentii X. & Alexandri VII. debetur, quidquam commisi. Nihil commisisti turpissimâ tergiversatione tuâ, & ineptissimâ ejus ratione jam centies tibi objectâ, neque hæcenus à te retractatâ?*

Quinta Exclamatio præ ceteris admiratione digna est: *Egregium, inquis, me Jansenii discipulum! qui profiteor, quod articulos omnes in materia de gratia damnatos, eodem planè modo sensuque damnem, ac reprobem, quo universa schola Thomistica eos damnat, ac reprobat. Quis ad removendam procul omnem Jansenismi suspicionem quidquam prætereà desideret? Aut hæc profectò Jansenismi abdicatio est, aut nulla est. Scholam enim Thomisticam verè Catholicam esse omnes agnoscunt: eam Jansenio jam pridem bellum indixisse libri PP. Alexandri Sebille, Gonetii, Nicolai, Baroni, aliorumque loquuntur. Domine Martine sinceritatem tuam obtestor, an etiã hæc à te dicta sunt seriò, sincerè & citrà omnem mentis*

tis restrictionem? Si ais pronum est quemli-
 bet subsumere, atqui universa schola Tho-
 mistica quinque articulos famosos versantos
 circa materiam de gratia damnat tamquam
 Hæreticos eo sensu, quo reperiuntur in Au-
 gustino Jansenii, ex quo excerpti sunt: ergo &
 Eximius D. de Swaen damnat quinque famo-
 sos articulos tamquam Hæreticos eo sensu,
 quo traduntur in Augustino Jansenii. Procul
 dubio conclusio legitima est, si prima pro-
 positio, quæ tua est, sincerè prolata sit, &
 citrà omnem mentis restrictionem. Verùm
 qui Neo-Augustinianorum in rejiciendis
 Pontificum constitutionibus, explodendis
 Episcoporum decretis, firmitatem dicam, an
 pertinaciam, nullis precibus, nullis expo-
 sitionibus commovendam, nullis infrin-
 gendam suppliciis, perspectam habent, aiunt
 restrictionem hinc realem subintelligendam:
 personam loquentis Eximii determinare, seu
 restringere propositionis sensum alioquin Ca-
 tholicè illuminatum. Sic illi professionem fi-
 dei tuæ interpretantur: *Quandoquidem Thomi-
 sta sensum, quem Propositiones famose patiuntur,
 Calvinianum, absurdissimum, & à Jansenii mente
 remotum, nihilominus tribuant Jansenio propter
 constitutionem Alexandri VII. eundem ego sensum
 cum Thomistis execror, licet eum Jansenii fuisse,*
G
aut

aut ejus libro tradi negem, & pernegem, certè nunquam adducar, ut Iansenii eum esse concedam, satis cum Gummaro meo, reveritus auctoritatem Pontificiam, si de hac Pontificis hallucinatione altum sileam saltem in scriptis, aut concionibus publicis. Mentem tuam, Eximie Magister, hùc exquiro: difficultas certè est non contemnenda, nec superflua interrogatio.

§. 7.

Ostenditur, quod difficultates à me propositæ, conducant non ad fovenda, sed tollenda dissidia.

Sententiarum tuarum explicationem nimis inadæquatam atque ad amoliendam à te Jansenismi suspensionem prorsus inutilem sic concludis: "Hæc si ità se habeant, ut
 „reverà se habent, quorsum, amabo, dif-
 „ficultates tuæ omnes, quas propositas mi-
 „hi voluisti? quorsum exprobrationes, irri-
 „siones, & impropria, quæ adversum me,
 „meique similes effudisti (de intentione tua
 „nolim judicare) nisi ut schismata in Ec-
 „clesiæ gremio, vel suscitentur, vel fovean-
 „tur? nisi ut subditi contra superiores ob-
 „murmurando insurgant? nisi ut sententia
 „de